

Tallinna POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi EKP büroo, direksiooni,
ELKNU komitee ja ametiühingukomitee häälekandja

Nr. 6-7 Teisipäeval, 8. märtsil 1960 XII aastakäik

Tallinna Polütehnilise Instituudi direktori Käskkiri nr. 336/k 5. III 1960. a.

§ 1.

Eelsesoleval aastal tähistavad nõukogude naised koos kõigi maailma töötavate naistega viiekümnendat kord rahvusvahelist naistepäeva — 8. märtsi, võitluses rahu ja demokraatia kindlustamise, sõpruse ning koostöö tugevdamise eest rahvaste vahel.

Nõukogude naised töötavad ennastsalgavalt meie maa majanduse, teaduse ja kultuuri edasise tõusu nimel, kasvavad meie noorsugu armastuse ja ustavuse vaimus Nõukogude kodumaale. Koos kõigi nõukogude naistega võtavad aktiivselt osa kommunismi ülesehitamisest ka Tallinna Polütehnilise Instituudi naistöötajad, täites kohusetruult ja hästi ülesandeid õppe-, teaduslikus-, majanduslikus- ja ühiskondlikus töös.

Tervitan Tallinna Polütehnilise Instituudi naisõppejõude, -üliõpilasi ja -teenistujaid rahvusvahelise naistepäeva puhul ja soovin edu edaspidises töös.

§ 2.

Rahvusvahelise naistepäeva puhul avaldan eeskujuliku ametialase ja ühiskondliku töö eest kiitust alljärgnevale töötajatele:

1. KÖSTER, SELMA — kehalise kasvatuse ja spordikateedri assistent.
2. GARINA, VIRVE — poliitökonoomia kateedri van. õpetaja.
3. ORGO, KAISA — geoloogia ja mäeasjanduse kateedri dots. kt.
4. MADIS, EVDOKIA — NLKP ajaloo ja filosoofia kateedri assistent.
5. TALTS, ERIKA — füüsikalise ja kolloidkeemia kateedri dotsent.
6. ZAGRIVINA, ARMILDE — kaadriosakonna ülem.
7. VILUP, LUDMILLA — NLKP ajaloo ja filosoofia kabineti juhataja.
8. KUDRJAVTSEVA, ALEVTINA — kaugõppeosakonna juhataja.
9. JUUL, LEENA — füüsika kateedri van. laborant.
10. KÜLVET, LEONORA — uurimissektori van. laborant.
11. KÜLM, SILVIA — keemilise tehnoloogia kateedri van. laborant.
12. LEMBIT, TAMARA — NLKP ajaloo ja filosoofia kateedri van. laborant.
13. NURMET, ELVI — autoteede ja geodeesia kateedri van. laborant.
14. VALNER, ROSALIE — kaadriosakonna inspektor.
15. BOGDANOVA, KLAVDIA — noorem teaduslik töötaja.
16. MURU, HELMI — õppeosakonna sekretär.
17. JÕGI, IDEJA — uurimissektori vormistaja.
18. KANGUR, JOHANNA — valvur.
19. TALLMEISTER, ALIDE — valvur.
20. AMOS, ALMA — valvur.
21. VAIKMETS, HILDA — koristaja.
22. JAKSEN, LEENA — koristaja.
23. JUSSUPOVA, FATHEA — koristaja.
24. SOKOLOVA, JOHANNA — koristaja.
25. KURRE, BERTHA — riiehooldaja.

§ 3.

Rahvusvahelise naistepäeva puhul avaldan eeskujuliku õppe- ja ühiskondliku töö eest kiitust alljärgnevale naisüliõpilastele:

1. HIRVI, SILVIA (MM-64)
2. KALDVER, KADRI (MI-41)
3. LINROS, HELJA (MI-41)
4. ERMUS, MAIA (MI-81)
5. KAMPS, MAI (MI-101)
6. TSCHUCHNA, TIJU-REET (MA-86)
7. LEMBER, HELJU (MP-27)
8. BALANOVA, NIINA (E-85)
9. KONSA, SIRJE (E-101)
10. STEINMANN, MALL (E-22)
11. KAMENTSEVA, ELENA (E-85)
12. ELVES, HELGI (E-102)
13. SOONIKE, MILVI (EA-104)
14. VADER, MARE (K-101)
15. BIRNBAUM, ELVI (KT-63)
16. KARRO, LIA (K-81)
17. LAANMAA, VARJE (K-41)
18. VALGEPEA, MARI (KS-42)
19. VAHESAAR, VIIVE (KT-83)

A. AARNA,
Tallinna Polütehnilise Instituudi direktor

ELKNU TPI komitees

ELKNU TPI komitee otsustas kokku kutsuda ELKNU TPI VIII konverentsi 31. märtsil 1960. a.

Konverents toimub algusega kell 10.00 «Eesti Energia» saalis (Estonia pst. 1).

Kõigil valitud delegaatidel registreeruda ELKNU TPI komitees hiljemalt 20. märtsiks k. a.

ELKNU TPI KOMITEE

TERVITUS NAISPEERELLE!

Elvi Birnbaum

Tihti võib «Estonia» kontserdisaalis vaheajal näha jalutamas heledapäist tütarlast. Tema vestlema hakates aga selgub, et tegemist pole hoopiski professionaalse muusikuga. Tütarlapse elukutse on otse diametraalselt vastupidine — toiduinete tehnoloogia III kursuse üliõpilane Elvi Birnbaum.

Koos sadade ootusärevate keskkoolilõpetajaga on Elvi Birnbaumil 1957. a. augustis sisseastumise eksamid ka Elvi. Kõpsuseksamid saadud eeskujulike hindede kordas ta ka nüüd ja Elvile ulatati varsti matrikel numbriga 57...

Algasid pingelised tööpäevad. Loengud, keemiapraktikumid, kontrolltööd, arvestused, siis jälle eksamid...

Kõige selle kõrval leiab Elvi siiski aega ka muuks. Talle on

südamelähedaseks saanud kogu TPI elu. Sellele elab ta aktiivselt kaasa keemia-mäeteaduskonna komsomolibüroo sekretäriks. Esmaspäeva ja neljapäeva õhtuti võib Elvit kohata TPI klubis naiskoores harjutustel.

Elvi Birnbaumil on seljataha jäänud vaid paarkümmend aastat elutee algusest. See on alles ettevalmistuseks tegelikuks eluks ja iga edukalt möödunud eksamissessioon on üheks sammuks kõrgema hariduse poole. Eks nõua ju meie tänased ja homsed ülesanded haridust rohkem kui kunagi varem. R. MURAKAS

Alevtina Kudrjajtseva

Iga aastaga suureneb töötajate arv, kes soovivad insenerikutset omandada tootmistöö kõrval TPI Kaugõppeosakonnas. Tänavu on kaugõppeüliõpilaste arv kasvanud 1200-le.

Kaugõppeosakonna osakonnajuhataja Alevtina Kudrjajtseva on see hea hing, kelle poole pöörduvad kaugõppijad oma murede ja soovidega kõige sagedamini. Tunneb keegi huvi õppeplani ja programmide vastu, on ta kohe A. Kudrjajtseva juures. Tema poole pöörduetakse ka igasuguste murede ja raskuste puhul, mis kipuvad õppetööd häiri-

ma. Ja kuigi kaugõppijate arv küünib üle tuhande, teab A. Kudrjajtseva iga üliõpilase olukorda — kuidas on tal lood õpingutega, kuidas läheb töökohtal. Individuaalne lähenemine igale kaugõppeüliõpilasele on ta teinud armastatavaks õppijate hulgas, kohusetundlik suhtumine töösesse — kaastöötajate seas.

«Ma ei tea ühtegi paremat töötajat kui meil osakonnajuhataja, nii iseloomustab A. Kudrjajtsevat kaugõppeosakonna dekaan prof. Vaabel.

S. PIKA

SELTSIMEHED!

TÄNASE NUMBRI KÕIGIL LEHEKÜLGEDEL NÄETE MEIE KOLLEKTIIVI TUBLIMATE NAISLIKMETE FOTOSID!

Kadri Kaldver

Hoolikas konspekteerimine loengutel tasub end hiljem mitmeordset. Seda teab ka MI-41 üliõpilane Kadri Kaldver ja laseb õngul sulel kiiresti üle paberi libiseda.

KAS TEATE ET...

... esimeseks naisõppejõuks TPI-s on Erika Talts, kes töötab siin juba 1936. aastast alates. Kuni 1944.-45. õppeaastani oli ta ühtlasi ainukeseks naisõppejõuks meie instituudis.

* * *

... praegu on instituudis 26 naisõppejõudu, neist 7 omavad teaduste kandidaadi kraadi.

Silvia Hirvi

Silvia — vaikne, tagasihoidlik tütarlaps. Ta elulugu on lihtne. Lõpetanud hõbemedaliga keskkooli, töötas ta Kreenholmi Manufaktuuris, seejärel astus õppima instituuti.

Töö kolhoosis esimesel kursusel näitas, et ta pole siidkäsi. Iga töö laabus ta kätes ja seal polnud inestadagi, sest Silva (nagu meie teda kutsume) kasvas üles kolhoosis ja harjus maatööga. Juhuslikult ei autasustatud Silvat ka 1958. a. töö eest uudismaadel Kasahstanis medaliga «Uudismaa ülesharimise eest».

Silva pole kangelanna, aga just sellistest tagasihoidlikest, ausatest ja töökatetest räägitakse: «Hea inimene».

Ta õpib hästi ja ükskõik ka kes ei pöörduks tema poole abi saamiseks, teab, et Silva ei ütle ära, teeb kõik, mis suudab.

Ja täna, mil tähistame rahvusvahelist naistepäeva, ütleme oma sõbrannale puhtast südamest: «Õnnitleme naistepäeva puhul, Silva!»

J. KUKRINOVA (MM-64)

Tiiu-Reet Tschuchna

Tiiu-Reet Tschuchna, kes instituudis õpib tundma autode ekspluatatsiooni saladusi, on koduses miljööks abikaasa Hennuga jõudnud kokkuleppele, et plüüskarukele sobib kõige paremini siiski «kiisulips».

KAS TEATE ET...

... esimeseks naisinseneriks, kellele anti diplom TPI lõpetamise kohta, oli Tatjana Althausen (Keemioteaduskond). See oli aastal 1940. Samal aastal, 6 kuud hiljem, kaitses diplomiprojekti Majandusteaduskonna esimene naisõpetaja Eva-Laine Kuus. Esimeseks naisehitusinseneriks oli kaks aastat hiljem Valve Kamsen. Ajavahemikul 1940—1947 lõpetasid TPI 6 naisüliõpilast, neist 2 Keemia-mäe, 2 Majandus-, 1 mehaanika- ja 1 ehitusosakonna.

Olen kah „tipikas“

Läbi õppimised kihutab rong. Jäämustriga ilustatud akende taga vihiseb mööda jääne tuul. Vagunis on aga see ja hubane. Salkkond värvimütsides tüdrukuid, millede puna-valge toon reedab tulevasti pedagooge, on okupeerinud ühe kupee. Siit, just sellest kupeest, kostabki üle vaguni kõlavaid, reipaid tudengilookesi, lõbusat ja nakatavat naeru. Üksteise võidu pajatatakse eksaminajlu, jutustatakse meeldejäädavamaid episoode äsja-möödunud õppevaheajast. Vagnisaatja hüüab: «Rakverel» ei kosta vestlajate kõrvu. Neile jääb märkamatuks ka keskmise pikkusega peatus mainitud jaamas ja alles siis, kui kõlav mehehääli küsib: «Neiuksed, ega ei juhtu vaba kohta olema?» vaiki kõnesummin ja kuus paari silmi pöördub rahurikkuga poole. Kupee uksele seisab keskmiest kasvutõhusaimelise noormees, tekli järgi otsustades TPI-st. «Kui Une-Matit kaasa ei too, võtame vastu», kuulutatakse armulikult otsus. Ja juba nihkuvadki kupee endised valdajad tsipa koomale, et austulnikale ruumi teha.

«Minu nimi on Rein, õpin TPI-s keemiat.» tutvustab ta end kohe. Ja saanud teada, et reisikaaslaste nimed on Helju, Mare, Lina, Katrin, Leili, Mai ja Linda, on lähim kontakt loodud, vestluseltskond ühe liikme võrra suurenenud ja jutt läheb veelgi suurema hoogu edasi.

Rong aina neelab kilomeetreid. Kärarikas sumin üliõpilaste kupees kipub järjest vaiksemaks muutuma. Uni hakkab ohvreid nõudma. Helju, Katrin, Mai silmad vajuvad kinni, suud jäävad suletuks. Lõpuks on ülevalolijaid ainult kaks: Rein ja tüdrukutest elavaim — Linda. Juba paaril korral on noormehe pilk jäänud küsisvalt peatumata tütarlapse kõrvale nagu rippuval hallil baretil. Lõpuks sõandab ta küsida: «Kas olete ka üliõpilane?» «Jah.» «Kindlasti õpite pedagoogilises instituudis, kogu teie elav olemus reedab seda.» Piltke paus. Linda näitse nagu midagi mõtlevat ja siis, nagu mingile otsusele jõudes, nõksatab pea kuklasse ning jaatab. «See on ju tore!» «Mis asi?» ei saa tüdruk aru. «See, et olete pedakas». Seal on kõik nii toredad tüdrukud, TPI mehelega ei saa üldse võrreldagi, meil on sellised...» ja Reinu häälele signeeb põlastav toon.

Vestluskaaslane on üllatunud, ta tahab teada, millised «sellised» on siis ta kaasvõitlejad, kes õpivad Koplis. «Ah, nad on kõik sellised kuivad, igavad teaduseinimesed. Teie kombel ei oskaks neist keegi vestelda,» ja illustratsiooniks oma sõnadele jutustab Rein värvirõõrske anekdooti sellest, kuidas filmi «Tarzan» peategelased Eestisse tulid.

«Kas teate, mis sai Janest, Tarzanist ja Tšitat meil?». Tumm pearaputus. «Noh, Jane läks pedagoogilisse instituuti ja temast sai kõige võluvam pedakas, Tarzan astus TRU-sse ja ta on populaarseim ülikooli noormees, Tšitat sai aga TPI kõige kihvtim naistüdeng...»

... Hommik. Tallinn-Balti jaam. Käratsev tudengiteparv on jõudnud jaamaesiselise väljakule. Rein, kes rüütellikult kannab Linda kahte kohvrit (Linda aga Reinu õhukest portfelli), püüab sammult aeglustada ja tekitles tüdrukutesalgast maha jääda.

«Linda, kohtume illehomme. Nüüd aga saadan teid ilusasti koju,» teatab noormees üsna resoluutse häälega vaatamata sellele, et juba mitmele tema poolt varem tehtud kohtumissettepanekutele on tulnud eitav vastus.

«Ei, veelkord ei. Ka saatma ei maksa tulla. Ma elan südalinnas. TPI internaat pole siit kuigi kaugel. Andestage, et ennist valetasin, olen tipikas, nagu telegi. Hüvasti!»

Rein on üllatusest keeletu, ta ei näi märkavat, millal Linda ta kdest kohvrid haarab ja eemaldub, ka «Hüvasti!» jääb ütlemata. Ta seisab vaid...

Kolm päeva hiljem viis juhuse Linda ja Reinu TPI peahoones III korruse koridoris peategu kokku. Peategu, sest möödumisel keeras Rein pea kõrvale, et vabaneda — millest, arvatavasti tervitamisest.

V. SAUKS

Toimetaja O. PÖDER

Орган партбюро, дирекции, конингера ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института «Таллинский Политехник». г. Таллин.

Lugejate teenindamine paremaks

Instituudi raamatukogu kasutuskonna teenindamise küsimused on valmistanud raamatukogu töötajatele palju muret, anormaalset olukorra lugejate hindamisel, mille mõju on ik lugejad nii õelda omal nalj tunda saanud, põhjus'as 3. a. lõpul alanud ja lubamat pikaleveninud remont-ehitustegevus raamatukogu ruumide hindamise ja ümberehitamise suuna osa fondihoidlaid tuli rendiks vabastada pinda juurde maha, suletud lugemis- ja teadamisruumid, raamatufondid sätigi sega ja kuhjati hunniku- e suhteliselt väikesele pinnale. Lugejate vajalike raamatute väljaotsimiseks tulb a üle välisloovi, et pääseda dihidolatesse ning kulutada a palju tööaega raamatute misme, mistõttu lugejate dmisi saab rahuldada alles mismeks päevaks. Pidevalt tuli ita raamatukogu ajutise abonemendi tööaega, mis desorientis lugejaid.

1960. aastast alates hakkab kord vähehaaval paranema. Jaanuaril k.a. anti ekspluatatori 64 kohaga, ajakohase õhuga sisustatud lugemissaal s lugemissaale teenindava nemendiga II korrusel, mida em raamatukogul polnud ses sellega reorganiseeriti rauskonna teenindamine raamatukogus, määrati kindlaks natukogu lahtioleku kindlad ajad.

õhise raamatute laenutamise omemendi — «Abonement-konna» ja ajakirjade laenuise abonemendi — «Perioodilise» asemel alustas tööd anduse «Kojulaenutamis- e abonement» I korrusel (tel. 467-16), mis teostab kirjuse laenutamist lugejatele is kasutamiseks, teenindab innas mitteelunevaid üliõpilaste posti vahendusel ning ristab väljaandmiseks kirjuse ränd-abiraamatukogude ateedritesse, ühiselamutesse

juurteenindamise abonement vatud: Esmaspäeviti — kl. 10.00—16.00, Isipäeviti,

Kolmapäeviti, Neljapäeviti, Reedeti ja Laupäeviti kl. 13.00—19.00. Pühapäeviti ja iga kuu viimasel tööpäeval on abonement suletud. «Lugemissaalide abonement» II korrusel (tel. 467-16) teostab kirjanduse laenutamist lugejatele ainult kohapealseks kasutamiseks raamatukogu lugemissaalides. Esialgu, kuni ühenduse loomiseni korruste vahel, teostatakse ajakirjade kojulaenutamist «Lugemissaalide abonemendi» kaudu. Lugemissaalide abonement on avatud: Teisipäeviti, Kolmapäeviti, Neljapäeviti, Reedeti ja Laupäeviti — kl. 13.00—21.00. Pühapäeviti — kl. 10.00—18.00. Esmaspäeviti ja iga kuu viimasel tööpäeval on abonement suletud.

«Raamatukogude vaheline abonement» II korrusel (tel. 467-16) teostab raamatukogus puuduva kirjanduse tellimist lugejate kirjalike avalduste põhjal NSV Liidu teistest raamatukogudest juhul, kui need väljaanded puuduvad ka teistes Tallinna raamatukogudes, ja tellitud kirjanduse laenutamist lugejatele raamatukogus kohapealseks kasutamiseks. Raamatukogudevaheline abonement on avatud: Teisipäeviti, Kolmapäeviti, Neljapäeviti ja Reedeti — kl. 13.00—17.00. Teenindamise ümberkorraldamisel arvestas raamatukogu üliõpilaste ajarežiimiga. Esialgu on raskusi abonementide töö korraldamisel, kuna kirjandus asub endiselt eemal abonementidest ja on raskelt kättesaadav. See muudugi ei takista üliõpilasi kasutama lugemissaali, kus iseseisvaks tööks kirjandusega on soodsad võimalused. Lugemissaalide abonemendi juurde organiseeritakse: a) õppekirjanduse abifond, kus on saadaval õppemetoodilised materjalid ja olulisemad õpikud ning õppevahendid; b) teatmekirjanduse abifond, mis sisaldab bibliograafiaid, sõ-

nastikke, entsüklopeediaid, marksismi-leninismi klassikute töid ja NLKP materjale ning käsiraamatuid ja tehnilisi katalooge, mille baasil toimub lugejate teatmelis-bibliograafiline teenindamine: c) instruktiiiv-normatiivsete materjalide abifond; d) riiklike standardite fond; e) käsikirjaliste materjalide — nn. tehnilise arhiivi fond, nagu üliõpilaste diplomitööd, õppejõudude teaduslikud uurimistööd ja dissertatsioonid; f) jooksva aasta ja sellele eelneva aasta perioodika (ajakirjad ja ajalehted, ning informatsiooniliste bülletàänide) fond. Lugemissaalide abonemendi juurde moodustatakse järgmised kataloogid ja kartoteegid, mis on lugejatele suureks abiks vajaliku kirjanduse leidmisel: a) programmide ja õppekirjanduse kartoteek; b) teatmelis-bibliograafilise kirjanduse kartoteek; c) tehnilise kirjanduse eriliikide (standardite kogumike, ametkondadevaheliste ja ametkondlike tehniliste dokumentide, tehniliste kataloogide ja hinnakirjade) kartoteek; d) käsikirjaliste materjalide kataloog; e) ajakirjade kataloogid; f) jooksval aastal saabuvate ajakirjade kartoteek. Raamatukogu vitriinides hakatakse eksponeerima uusi raamatuid. Edaspidi, täiendavate ruumide saamisega, on plaanis avata rüüttele välja panna uudiskirjandust lugejatele vahetuks tutvumiseks. Esialgu aga on lugejail võimalik uudiskirjandusega tutvuda uudiskirjanduse kartoteegi põhjal, mis asub kojulaenutamise abonemendis ja peegeldab viimase kolme kuu jooksul raamatukokku saabunud kogu kirjandust. Laenuusoperatsioonide vormistamist kiirendab tublisti «Raamatuformular-laenuusedelite» kasutuselevõtmine. Raamatukogu kollektiiv usub, et koostöös üliõpilaskiitviiga saaks palju teha lugejate teenindamise parandamiseks.

L. TEPP, TPI raamatukogu juhataja